

Finanstilsynets undersøgelse af pensionsmægleres brug af klientkontomodeller, pensionsmægleres dobbeltroller og pensionsmæglerernes brug af egne rådgivningsværktøjer

1. Baggrund og resume

Baggrund

PFA Pension har i maj 2010 rettet henvendelse til økonomi- og erhvervsministeren om pensionsmægleres uafhængighed og mæglerernes brug af tvivlsomme forretningsmodeller.

PFA Pension påpeger, at der er indgået en uheldig alliance mellem virksomheder og visse pensionsmæglere, der indregner et for højt administrationshonorar i præmien for medarbejdernes pensionsordning, for at kunne tilbageføre det overskydende beløb til virksomheden via en såkaldt klientkonto.

PFA Pension anfører, at når det er virksomhedens medarbejdere der betaler pensionsmæglerens administrationshonorar, bør et eventuelt overskud på pensionsmæglerens honorar tilbageføres til medarbejdernes pensionskonto.

PFA Pension og pensionsbranchen har desuden kritiseret pensionsmæglere for at sætte deres uafhængighed over styr, når de både står for udbud af pensionsordninger, og tillige skal stå for den efterfølgende løbende service-ring af pensionsordningerne.

Endelig har PFA Pension og pensionsbranchen rejst kritik af, at visse pensionsmæglere i forbindelse med udbud af pensionsordninger stiller krav om, at mæglerens eget rådgivningsværktøj eller investeringskoncept skal anvendes.

Finanstilsynet behandler i denne rapport de rejste kritikpunkter.

Resume

Klientkontomodellen:

Finanstilsynet har undersøgt anvendelsen af klientkontomodellen og konstateret, at modellen kun anvendes i begrænset omfang. Finanstilsynets undersøgelser har ikke kunne afdække et misbrug af modellen, og det falder uden for rammerne for Finanstilsynets tilsynsvirksomhed at foretage yderligere undersøgelser, som ville kunne afsløre virksomheder, der misbruger modellen til at opnå en uberettiget gevinst.

Forsikring & Pension og Forsikringsmæglerforeningen har i oktober 2010 indgået aftale om, at omkostningsoverskud på klientkonti skal komme pensionsopsparerne til gode.

Finanstilsynet vil følge effekten af den indgåede aftale mellem Forsikring & Pension og Forsikringsmæglerforeningen gennem en tæt dialog med branchen.

Hvis aftalen ikke skaber ordnede forhold, er det Finanstilsynets vurdering, at der må ske ændring af reglerne, så der indføres forbud mod at tilbageføre overskud på en klientkonto til virksomheden.

Finanstilsynet finder ikke, at der er behov for at pålægge en pensionsmægler at oplyse de enkelte medarbejdere i en pensionsordning om de årlige omkostninger til mæglerbetjening, idet det vil være forbundet med store administrative udgifter og da der i mange forsikringsoversigter allerede i dag oplyses om disse omkostninger.

Forsikring & Pension skal inden årets udgang redegøre for i hvilket omfang pensionselskaberne medtager denne oplysning i den årlige forsikringsoversigt, der sendes til kunderne.

Pensionsmæglernes dobbeltrolle og rådgivningsværktøjer:

Finanstilsynet har endvidere undersøgt pensionsmæglernes eventuelle manglende uafhængighed i relation til udbud, hvis det i udbuddet kræves, at mægleren skal stå for den løbende rådgivning og administration og/eller at man skal anvende mæglerens rådgivningsværktøj.

Finanstilsynet har konstateret, at den nuværende lovgivning giver pensionsmæglere mulighed for både at varetage et udbud af en pensionsordning og den efterfølgende rådgivning og administration af ordningen. Lovgivningen er baseret på et EU-direktiv, og der er ikke mulighed for at indføre et forbud mod at en pensionsmægler forestår begge opgaver.

Finanstilsynet vil udarbejde regler, der påbyder en forsikringsmægler i udbudsmaterialet at oplyse, i hvilket omfang det forudsættes, at mæglerens rådgivningsværktøj anvendes, og efter hvilke kriterier de indkomne udbud vil blive bedømt, herunder hvilken vægt det tillægges, at mæglerens rådgivningsværktøj anvendes.

2. Generelt om brug af pensionsmæglere

Når en privat virksomhed ønsker at tilbyde medarbejderne en pensionsordning benytter nogle virksomheder sig af en pensionsmægler, der kan rådgive virksomheden om muligheder og indhold af pensionsordningen. I disse situationer er det meget normalt, at der i virksomheden sammensættes en gruppe af personer med repræsentanter for medarbejdere og virksomhed, som får til opgave sammen med pensionsmægleren at fastlægge rammer og krav for virksomhedens pensionsordning. Det vurderes, at især større erhvervsvirksomheder anvender pensionsmæglere.

På det offentlige arbejdsmarked fastlægges pensionsordningerne derimod ved overenskomster mellem de offentlige arbejdsgivere og de ansattes organisationer, hvor det ligeledes aftales i hvilke pensionselskaber eller pensionskasser, de ansattes pensionsordning skal tegnes. Dette betyder, at der på offentlige arbejdsmarked ikke anvendes pensionsmæglere.

3. Pensionsmægleres anvendelse af klientkontomodeller

Lovgrundlaget for anvendelse af klientkontomodeller

Pensionsmægleres virksomhed er reguleret i lov om forsikringsformidling.

Når en privat erhvervsvirksomhed ønsker bistand fra en pensionsmægler til at placere sine medarbejderes pensionsordninger i et forsikringsselskab, skal der efter lovens § 14, stk.1, indgås en samarbejdsaftale mellem virksomheden (kunden) og pensionsmægleren. Aftalen skal angive, hvilke ydelser, pensionsmægleren skal levere til virksomheden, og hvad virksomheden og virksomhedens medarbejdere skal betale herfor.

Dette følger af, at der i 2006 blev indført et forbud i § 14 a, stk. 2 mod, at forsikringsmæglere kan modtage provision fra forsikringsselskaberne i tilknytning til det enkelte kundeforhold. Det er derfor alene virksomheden eller virksomhedens medarbejdere, der skal betale for mæglerens ydelser.

Der er fastsat særlige regler i lov om forsikringsformidling for, hvordan virksomheden og virksomhedens medarbejdere skal betale pensionsmæglerens honorar. Disse regler skal sikre en skattemæssig ligebehandling af den pensionspræmie, der indbetales til pensionselskabet, uanset om pensionsordningen serviceres af pensionselskabet eller af en pensionsmægler. Reglerne skal bl.a. sikre, at virksomhedens og medarbejdernes pensionspræmie i begge situationer kan fratrækkes i den skattemæssige indtægt.

Denne skattemæssige ligebehandling af pensionspræmien omfatter såvel den del af præmien, der er aftalt mellem pensionsmægleren og virksomheden i forbindelse med etableringen af pensionsordningen, og det honorar virksomheden og pensionsmægleren aftaler at virksomheden og virksomhedens medarbejdere skal betale for pensionsmæglerens rådgivning de efterfølgende år.

Efter § 14 a, stk. 1, skal pensionsmægleren derfor oplyse forsikringsselskabet om størrelsen af det honorar, som er aftalt mellem virksomheden og pensionsmægleren. Forsikringsselskabet skal indregne dette honorar i medarbejdernes forsikringspræmie og videresende dette honorar til pensionsmægleren.

Omkostninger til administration og løbende rådgivning af medarbejderne i en pensionsordning fastsættes ved pensionsordningens etablering og udgør typisk 4 % af den årlige pensionspræmie

Er det aftalt, at pensionsmægleren varetager den løbende rådgivning af virksomhedens medarbejdere, fordeles dette beløb mellem pensionsselskab og pensionsmægler efter en aftalt fordelingsnøgle, og pensionsselskabet videresender pensionsmæglerens andel til denne.

Det er her pensionsmæglerens risiko, hvis det aftalte honorar viser sig ikke at dække de i årets løb leverede ydelser, ligesom eventuelt overskud ikke afregnes til virksomheden eller til virksomhedens ansatte, men er pensionsmæglerens fortjeneste, som det gælder i andre liberale erhverv.

I visse pensionsselskaber benyttes i stedet en såkaldt klientkontomodel. Her bliver der oprettet en "klientkonto" hos mægleren, hvor mæglerens administrationshonorar indsættes og de ydelser, som mægleren yder i årets løb, registreres. Når året er gået, opgør mægleren kontoen. Overskud henholdsvis underskud udbetales til / indbetales af virksomheden eller overføres til kommende år. Der er ikke fastsat regler om, hvordan kontoen skal opgøres og om et evt. overskud kan/skal tilbagebetales til virksomheden.

Der er derimod regler for pensionsselskabers anmeldelse til Finanstilsynet af fordeling af realiserede resultater. Her følger det af § 21, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed, at anmeldte regler for beregning og fordeling af realiseret resultat jf. § 20, stk. 1, nr. 3, skal være præcise og klare og føre til en rimelig fordeling.

Det er Finanstilsynets opfattelse, at et pensionsselskabs anmeldelse af mulighed for udbetaling af (dele af) overskud på omkostningsregnskabet til virksomheder er i strid med de nævnte bestemmelser. Det skyldes, at når en ordnings omkostningsoverskud udbetales til virksomheden, får medarbejderne generelt ikke en andel af det realiserede omkostningsresultat, som er rimeligt i forhold til, hvordan det har bidraget til dette resultat.

Finanstilsynet har derfor med ovenstående hjemmel påbudt pensions-selskabet at indsende nye regler for beregning og fordeling af omkostningsoverskud til virksomheder.

Hvis et pensions-selskab har udbetalt omkostningsoverskud til virksomheder, har Finanstilsynet endvidere påbudt et selskab at rette op på forholdet over for de forsikrede ved at stille krav om, at en rimelig andel tilbageføres til medarbejderne i virksomheden.

Finanstilsynets undersøgelse af klientkontomodellen

PFA Pension har anført, at der findes eksempler på at pensionsmæglerne og virksomhederne bevidst skulle indgå aftaler om, at pensionsmæglerne indregner et for højt rådgivningshonorar i præmierne for at give virksomheden mulighed for at få det overskydende honorar tilbagebetalt og dermed direkte tjener på medarbejdernes præmiebetaling.

Finanstilsynet har været i kontakt med Forsikringsmæglerforeningen og Forsikring & Pension om udbredelsen af de såkaldte klientkonti i pensionsmæglerbranchen.

Forsikringsmæglerforeningen oplyser, at udbredelsen af klientkonti er relativt begrænsede. Således har de 3 største pensionsmægler ud af 1961 firmapensionsaftaler kun indgået aftale med virksomhederne om benyttelse af klientkonti i 89 tilfælde.

Forsikringsmæglerforeningen oplyser endvidere, at en pensionsmægler, der har 60 firmapensionsaftaler, har de 28 ordninger vist underskud, mens 32 ordninger har vist overskud.

Ifølge Forsikringsmæglerforeningen anvendes klientkonti i de tilfælde, hvor pensions-selskaberne ikke indregner pensionsmæglerens rådgivningshonorar i medarbejderens løbende pensionspræmie. Forsikringsmæglerforeningen oplyser endvidere, at de gerne ser, at brugen af klientkonti kan ophøre under den forudsætning, at alle pensions-selskaber er i stand til over pensionspræmien at opkræve det mellem virksomheden og pensionsmægler aftalte honorar, og videresende dette til pensionsmægleren.

Forsikringsmæglerforeningen oplyser, at den enkelte pensionsmægler ikke har indflydelse på, hvorledes virksomheden anvender et eventuelt overskud på klientkontoen. Det er formentlig reguleret via et aftaleforhold mellem virksomheden og virksomhedens medarbejdere.

Forsikring & Pension har anført, at forsikringsselskaberne ikke er part i disse aftaler mellem pensionsmæglerne og virksomhederne eller i de aftaler, der måtte være indgået mellem virksomheden og medarbejderne om anvendelse af eventuelt overskud på medarbejdernes betaling for pensionsmægler-

rens løbende rådgivning. Forsikring & Pension er dog bekendt med eksistensen og brugen af klientkonti hos nogle pensionsmæglere.

Ingen af de to foreninger har fremlagt materiale, der viser, at klientkonti benyttes til uberettiget at flytte penge fra medarbejdernes pensionsindbetalinger til virksomheden. Finanstilsynet har heller ikke fra anden side modtaget konkrete oplysninger herom.

Der er ikke fastsat særlige lovregler for, om eller hvorledes pensionsmægleren skal refundere virksomhedens medarbejdere et eventuelt overskud på administrationshonoraret.

Anvendelsen af eventuelt uforbrugte midler afhænger af den aftale, som er indgået mellem virksomheden og pensionsmægleren. I denne aftale er det typisk således, at er det aftalte honorar til pensionsmægleren ikke tilstrækkeligt til at dække det faktiske omfang af pensionsmæglerens rådgivning af medarbejderne i det forløbne år, dækkes dette underskud af virksomheden. Dette modsvarer det tilfælde, at klientkontoens overskud tilsvarende tilbageføres til virksomheden.

Forsikring & Pension foreslår, at der foretages en tilbundsående undersøgelse - fx en advokatundersøgelse – af brugen af klientkonti i forbindelse med afregning af mægler-service og rådgivning for at sikre den fortsatte tillid og opbakning til det private pensionssystem.

HK / Privat har i forbindelse med sagen opfordret Finanstilsynet til at afdække hvilke virksomheder, der uberettiget anvender de ansattes pensionsindbetalinger med henblik på at kunne retsforfølge virksomhederne gennem det fagretlige system.

Det følger af lov om forsikringsformidling § 46, at Finanstilsynet kan foretage undersøgelser, som er egnede til at fremme gennemsigtigheden på forsikringsformidlingsområdet. Tilsynet med forsikringsformidlingsområdet gælder udøvelsen af forsikringsformidlingsvirksomhed, herunder også forholdet mellem pensionsmæglerne og deres kunder, som fx er virksomheder, der ønsker en pensionsordning for deres medarbejdere.

Er der tale om, at virksomheder anvender eventuelt overskud fra en klientkonto uden at indgå aftale med virksomhedens medarbejdere om anvendelsen af disse midler, er der imidlertid tale om et forhold, der udelukkende angår virksomheden og virksomhedens medarbejdere. Denne relation er ikke underlagt tilsyn fra Finanstilsynet.

Eftersom de enkelte pensionsmæglere i tilfælde af et overskud på en klientkonto udbetaler det overskydende beløb til virksomheden eller overfører det til næste år, lever pensionsmæglerne op til de gældende regler om pensionsmæglerens honorering. Ligeledes gælder det, at pensionsmæglerne ikke

har kendskab til anvendelsen af midlerne, efter de er blevet overført til kunden (virksomheden) fra klientkontoen.

Hvorvidt der er virksomheder, der ved brug af en klientkontomodel, sikrer sig råderet over dele af de pensionsmidler, som virksomhedens ansatte har indbetalt, kan således ikke afdækkes gennem det almindelige tilsynsarbejde, da virksomhederne ikke er forpligtede til at oplyse Finanstilsynet om anvendelsen af de pågældende midler.

Det er endvidere Finanstilsynets vurdering, at en advokatundersøgelse heller ikke vil kunne afdække, hvorvidt der er virksomheder, der ved brug af en klientkontomodel, sikrer sig råderet over dele af de pensionsmidler, som virksomhedens ansatte har indbetalt. Dette skyldes, at virksomhederne ikke kan pålægges at afgive de nødvendige oplysninger, der skal danne grundlag for en sådan advokatundersøgelse.

Finanstilsynet har således ingen mulighed for at gå videre med sagen, da den vedrører aftaleforholdet mellem virksomheden og medarbejderne.

Finanstilsynet har heller ikke mulighed for at anmode om en politimæssig efterforskning, idet det kræver, at Finanstilsynet har en begrundet mistanke om, at en konkret virksomhed misbruger klientkontomodellen til egen vinding.

Finanstilsynets undersøgelse har ikke afdækket sådanne tilfælde.

Hvis en medarbejder i en virksomhed har en konkret mistanke til, at der er virksomheder, der ved brug af en klientkontomodel, "snyder" deres ansatte for dele af de pensionsmidler, som de har indbetalt, kan dette anmeldes til politiet af medarbejderen eller eventuelt af fagforeningen på vegne af medarbejderen.

Alternativt må medarbejderne i den enkelte virksomhed via samarbejdsudvalg eller andre kunne stille krav om en tilbundsgående redegørelse fra virksomheden.

PFA Pension og Forsikringsmæglerforeningen har i september 2010 indgået aftale om, at realiseret overskud på en klientkonto altid går tilbage til pensionsopsparerne.

Denne aftale er i oktober 2010 fulgt op af en aftale mellem Forsikring & Pension og Forsikringsmæglerforeningen, der fastslår, at

- Aftaler indgået på arbejdsmarkedet mellem arbejdsgivere og lønmodtagere skal respekteres i aftaler med pensionsmæglere og pensionselskaber.

- I situationer, hvor der er aftalt en bidragssats til en pensionsordning mellem arbejdsgiver og lønmodtager, skal evt. omkostningsoverskud, bonus og lignende komme de ansatte til gode.
- I situationer, hvor der er aftalt en forsikringsdækning mellem arbejdsgiver og lønmodtager, kan evt. rabatter eller bonus tilgå arbejdsgiveren. I denne situation er det arbejdsgiver, der betaler for den aftalte dækning og som bærer risikoen.¹ Lønmodtager vil opnå den aftalte forsikringsdækning under alle omstændigheder.
- Forsikring & Pension og Forsikringsmæglerforeningen opfordrer arbejdsgiverne til at være åbne over for lønmodtagerne om de aftaleforhold, der indgås mellem virksomheden og et pensionselskab eller en pensionsmæglervirksomhed.

Finanstilsynets konklusion vedrørende klientkontomodellen

Finanstilsynet har som det fremgår ovenfor ikke modtaget dokumentation for, at klientkonti systematisk misbruges til at overføre midler fra pensionsindbetalingerne fra en virksomheds ansatte til virksomheden. Det er imidlertid uheldigt og skadeligt for tilliden til det danske pensionssystem, hvis der kan rejses tvivl om, hvorvidt pensionsmæglerne bevidst indregner et for højt honorar til dækning af omkostninger for at kunne tilbageføre et overskud til virksomheden.

Finanstilsynet vil følge effekten af den indgåede aftale mellem Forsikring & Pension og Forsikringsmæglerforeningen gennem en tæt dialog med branchen.

Hvis det viser sig, at den aftalte løsning ikke fungerer i praksis, er det Finanstilsynets vurdering, at pensionsmæglerens brug af disse klientkonti bør reguleres. Det kan ske ved en ændring af lov om forsikringsformidling, så der indføres et forbud mod, at en pensionsmægler udbetaler et eventuelt nettooverskud på en klientkonto til virksomheden.

Der er ikke behov for at indføre samme regelsæt over for pensionselskaberne, fordi det allerede følger af reglerne i lov om finansiel virksomhed, at pensionselskabernes anmeldte regler for beregning og fordeling af et realiseret resultat, skal være præcise og klare samt føre til en rimelig fordeling.

4. Pensionsmægleres dobbeltroller

Lovgrundlaget for pensionsmægleres dobbeltroller

Forsikringsmægleres virksomhed er reguleret i lov om forsikringsformidling. I lovens § 1 er erhvervsmæssig forsikringsformidling og pensionsmæglerens opgave defineret, som *den aktivitet, der består i mod vederlag at forelægge,*

---

¹ Pensionsbeskatningslovens § 17 giver adgang til, at arbejdsgiver kan tage forbehold om, at bonus fra forsikring helt eller delvis skal tilfalde arbejdsgiveren selv.

foreslå eller udføre det indledende arbejde i forbindelse med indgåelse af forsikringsaftaler, eller at indgå sådanne aftaler eller at medvirke ved administrationen og opfyldelsen af sådanne aftaler, navnlig i skadetilfælde.

Beskrivelsen af aktiviteterne stammer fra EU direktivet om forsikringsformidling 2002/92 af 9. december 2002.

En mægler kan således efter direktivet både medvirke til at finde det rette forsikringsselskab og stå for den efterfølgende administration, rådgivning m.v., der er knyttet til forsikringen.

Hvis pensionsmægleren skal varetage den løbende rådgivning af den enkelte medarbejder om pensionsordningen under ansættelsesforholdet, aftales dette med virksomheden i forbindelse med indgåelse af samarbejdsaftalen

Det er med andre ord op til virksomheden at beslutte, om pensionsmægleren alene skal sende pensionsordningen i udbud, eller om mægleren også skal stå for den løbende rådgivning af virksomhedens medarbejdere. På samme måde som det er virksomheden, der beslutter, at der skal være en pensionsordning for medarbejderne og i hvilket pensionsselskab virksomhedens ordning placeres. Pensionsmæglerens eventuelle dobbeltrolle er således resultatet af et aktivt valg fra virksomhedens side.

Finanstilsynets undersøgelse af dobbeltrolleproblematikken

Pensionsbranchen har i den senere tid sat spørgsmålstegn ved pensionsmæglerens uafhængighed i de situationer, hvor mægleren både står for at sende en pensionsordning i udbud, og samtidig har indgået aftale om at levere den løbende rådgivning og administration af ordningen.

Forsikring og Pension foreslår, at der iværksættes et arbejde med indførelsen af en pligt for pensionsmæglerne til at informere de ansatte om de omkostninger, der er forbundet med mæglerens service og rådgivning.

Pensionsbranchen har endvidere foreslået, at der indføres et forbud mod at en pensionsmægler både står for et udbud af en ordning og for den løbende rådgivning og administration i henhold til ordningen.

Modsat har pensionsmæglerne gjort gældende, at den rådgivning og service, de kan yde, er af en helt anden uvildig kvalitet end pensionsselskabernes rådgivning, bl.a. fordi mæglerne alene varetager medarbejderens interesser, mens en rådgiver ansat i et pensionsselskab altid også vil tage hensyn til selskabets interesser.

Lovens beskrivelse af en mæglers arbejdsopgaver stammer fra direktivet om forsikringsformidling. Finanstilsynet har derfor foretaget en undersøgelse af, hvordan direktivet er implementeret i de øvrige EU-lande og specifikt

anmodet om at få oplyst, hvorvidt en mægler både kan stå for et udbud af en ordning og den efterfølgende servicering.

Finanstilsynet har modtaget svar fra 11 lande (Finland, Tyskland, Ungarn, Island, Italien, Luxembourg, Malta, Spanien, Sverige, Slovenien og Storbritannien). I samtlige disse lande har mæglerne mulighed for at varetage begge opgaver.

EU-kommissionen har besluttet, at direktivet om forsikringsformidling skal revideres og har i den anledning konsulteret CEIOPS (forsikringstilsynskomiteén i EU). Kommissionen har særligt bedt CEIOPS forholde sig til, hvorvidt der er behov for at ændre direktivets oplysningsforpligtelser og indføre særlige regler om håndtering af interessekonflikter.

På baggrund af de hidtidige forhandlinger i CEIOPS er Kommissionen og et bredt flertal af medlemsstater af den opfattelse, at en pensionsmægleres uvildighed bedst reguleres via informationskrav og regler om håndtering af interessekonflikter – og ikke via et forbud.

Finanstilsynets konklusion vedrørende dobbeltrolleproblematikken

Hvad angår de situationer, hvor pensionsmæglerne både sender en ordning i udbud og aftaler, at mægleren skal stå for den efterfølgende servicering, giver den nuværende lovgivning og direktivet om forsikringsformidling mulighed herfor. Det samme er tilfældet i alle de lande, der har besvaret Finanstilsynets forespørgsel.

Det er endvidere Finanstilsynets vurdering, at den nuværende EU-regulering heller ikke giver mulighed for at indføre begrænsninger i pensionsmæglerens arbejdsområde, herunder et forbud mod at stå for både udbud og den efterfølgende servicering.

I forbindelse med den forestående revision af direktivet om forsikringsformidling er der blandt andet peget på et behov for nye regler om information om provision og andre former for præmiering samt regler for håndtering af interessekonflikter.

Det er i den forbindelse også blevet drøftet, om der i direktivet skal identificeres en række omstændigheder, som medfører, at risikoen for en interessekonflikt er så stor, at det må anses som nødvendigt at forbyde en mægler at acceptere en given opgave. Det vil nødvendigvis betyde en reducere af mæglerens mulige dobbeltroller.

Kommissionen har inviteret til en offentlig høring om deres ideer til et ændret direktivforslag i december 2010.

Kommissionens direktivforslag forventes at blive fremlagt i foråret 2011.

Det blev allerede i forbindelse med provisionsforbuddets indførelse i 2006 overvejet at indføre en pligt - som foreslået af Forsikring & Pension - for mæglerne til årligt at oplyse den enkelte medarbejder i en virksomhedspensionsordning om de omkostninger, der er forbundet med mæglerens løbende rådgivning. Forslaget blev ikke gennemført, da en undersøgelse viste at det ville være forbundet med uforholdsvise store administrative og økonomiske omkostninger for mæglerne at sende denne oplysning til virksomhedens medarbejdere. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens beregninger viste således, at den foreslåede oplysningspligt ville medføre administrative byrder for forsikringsmæglervirksomhederne på 14,3 mio. kr. i omstillingsomkostninger og 41,9 mio. kr. i løbende omkostninger. Da pensionselskaberne i forvejen har disse oplysninger, blev det anset for mest hensigtsmæssigt, at pensionselskaberne medtog denne oplysning i den årlige depotoversigt, der sendes til den enkelte medarbejder i en pensionsordning. Dette blev imidlertid ikke lovfæstet.

Finanstilsynet har i 2007 opfordret pensionselskaberne til at medtage oplysningerne i den årlige oversigt til pensionskunderne, og tilsynet er bekendt med, at flere pensionselskaber medtager denne oplysning.

Finanstilsynet vil følge op på denne opfordring ved at anmode Forsikring & Pension om inden årets udgang at redegøre for i hvilket omfang pensionselskaberne medtager denne oplysning i den årlige depotoversigt, der sendes til kunderne.

Der synes derfor ikke at være behov for at indføre en sådan oplysningspligt for forsikringsmæglerne.

5. Pensionsmægleres anvendelse af egne rådgivningsværktøjer

Lovgrundlaget for pensionsmægleres anvendelse af egne rådgivningsværktøjer

Pensionsmæglerens aktiviteter er som nævnt reguleret af et EU direktiv, som giver mulighed for, at pensionsmægleren også kan varetage den løbende rådgivning og servicering af en virksomheds pensionsordning.

En pensionsordning består af forsikringssselskabets afdækning af den valgte risiko (alderspension, invalidepension, ægtefællepension, osv.) og af den løbende administration af ordningen og serviceringen af den enkelte pensionstager i pensionsordningens løbetid.

Denne løbende servicering kan varetages såvel af pensionselskabet som af en pensionsmægler.

Ønsker virksomheden, at medarbejdernes pensionsordning etableres som et markedsrenteprodukt, hvor medarbejderen får adgang til aktiv investe-

ringspleje af de indbetalte pensionsbidrag, skal der tages stilling til den enkeltes risikovillighed.

Til dette formål har såvel pensionsselskaberne som pensionsmæglerne udviklet forskellige rådgivningsværktøjer, der kan afdække den enkeltes risikovillighed og på dette grundlag foreslå hvordan pensionsmidlerne skal investeres.

Finanstilsynets undersøgelse af pensionsmæglerens salg af rådgivningsværktøjer

Når virksomheden ønsker, at medarbejderne skal have mulighed for at træffe valg af investeringsprofil, skal der for den enkelte medarbejder fastlægges risikovillighed for dermed at kunne vælge de investeringsprodukter, som modsvarer den afkastrisiko, som medarbejderen ønsker at tage.

Til brug herfor har såvel pensionsselskaber som enkelte mæglervirksomheder udviklet værktøjer, der kan anskueliggøre sammenhængen mellem risikovillighed og investeringsafkast. I begge tilfælde er det en ydelse, som medarbejderen betaler for.

PFA anfører, at pensionsmæglerens uafhængige rådgivning kan drages i tvivl, fordi det ikke kan udelukkes, at pensionsmægleren anbefaler virksomheden, at medarbejderne skal kunne benytte pensionsmæglerens egne rådgivningsværktøjer og dermed opnår en betaling herfor.

Forsikring & Pension finder, at mæglerens anbefaling af egne rådgivningsværktøjer svækker tilliden til mæglerens uvildighed.

Det er Forsikring & Pension's opfattelse, at den indtjening som pensionsmægleren opnår ved at virksomheden benytter Aon Opti eller Pension Planner indebærer, at pensionsmægleren sætter sin uvildighed over styr. Uanset at det formelt overlades til virksomhedens eget valg at vælge mellem pensionsselskabets eller pensionsmæglerens rådgivningsværktøjer, finder pensionsbranchen, at realiteterne i markedet er en helt anden.

Det er pensionsbranchens opfattelse, at pensionsmæglerens anbefaling af pensionsselskab påvirkes af, om pensionsmæglerens eget rådgivningsværktøj passer sammen med pensionsselskabets tilbud.

Forsikringsmæglerforeningen har indsendt en redegørelse for pensionsmæglerens anvendelse af egne rådgivningsværktøjer.

Boksene på næste side giver eksempler på pensionsmæglerens rådgivningsværktøjer.

Aon Opti

Forsikringsmæglervirksomheden Aon A/S har udviklet Aon Opti, der er et investeringsrådgivningsværktøj som et alternativ til pensionsselskabernes egne investeringsrådgivningsværktøjer. Aon Opti afdækker den enkelte medarbejders risikovillighed. Morningstar, udvælger de bedste fonde blandt de fonde som det enkelte pensionsselskab stiller til rådighed i forhold til den risiko, som den enkelte medarbejder har valgt.

Det er virksomhedens valg, om virksomheden og dermed medarbejderne benytter Aon Opti eller pensionsselskabets eget rådgivningsværktøj.

I udbudsmaterialet, der sendes til pensionsselskaberne vil det fremgå, om virksomheden ønsker at medarbejderne skal kunne benytte sig af Aon Opti. Er det muligt at vælge Aon Opti betales der en fastlagt årlig % af medarbejderens pensionsdepot til pensionsmægleren.

Virksomheden oplyses om dette honorar - i lighed med oplysningerne om de øvrige omkostninger, der skal betales ved brug af pensionsmægler - inden der indgås samarbejdsaftale.

Pension Planner

Forsikringsmæglervirksomheden Willis benytter Pension Planner blandt flere andre rådgivningsværktøjer.

Som Aon Opti er Pension Planner et investeringsrådgivningsværktøj, som tilbydes virksomheden, når der vælges pensionsordning, hvor den enkelte medarbejder har mulighed for aktiv investeringspleje.

Til forskel fra Aon Opti er der til Pension Planner tilknyttet 7 investeringsfonde, som medarbejderens pensionsopsparing placeres i som alternativ til pensionsselskabets egne fonde.

Vælger virksomheden, at medarbejderne skal have mulighed for at anvende Pension Planner som investeringsrådgivningsværktøj gives samarbejdspartneren Alfred Berg Fondsmæglerselskab A/S, fuldmagt til at investere og ændre sammensætningen blandt de 7 fonde på basis af den fastlagte risikoprofil for den enkelte medarbejder.

Forsikringsmæglerforeningen har oplyst, at medarbejderen betaler pensionsmægleren et aftalt beløb for at kunne benytte det valgte investeringsrådgivningsværktøj. Som lovgivningen foreskriver, angives pensionsmæglerens honorar for de enkelte ydelser i samarbejdsaftalen og dette gælder ligeledes for det honorar, som medarbejderne skal betale for anvendelse af pensionsmæglerens investeringsrådgivningsværktøj.

Forsikringsmæglerforeningen har endvidere anført at det fastlægges i samarbejdsaftalen med virksomheden om pensionselskabets investeringsrådgivningsværktøj ønskes anvendt eller om pensionsmæglerens tilbud herpå foretrækkes. I så fald vil dette ønske indgå i udbudsmaterialet, som pensionsmægleren sender til pensionselskaberne, der deltager i udbudsrunderen.

Finanstilsynets konklusion vedrørende pensionsmæglerens anvendelse af rådgivningsværktøjer

Der er intet i det gældende regelsæt, der forhindrer, at pensionsmægleren i forbindelse med sin øvrige rådgivning af virksomheden også rådgiver om, hvorledes den enkelte medarbejders risikoprofil fastlægges, og til dette formål tilbyder virksomheden at benytte rådgivningsværktøjer, som pensionsmægleren enten selv har udviklet eller har en aftale med et selvstændigt firma om at tilbyde.

Rådgivning af virksomheden om alle aspekter af den pensionsordning, som virksomheden agter at etablere for medarbejderne og dermed også af den enkelte medarbejder, er en integreret del af pensionsmæglerens aktiviteter.

Finanstilsynet har mulighed for at fastsætte regler for udbud af pensionsordninger, herunder krav til hvilke oplysninger udbuddet skal indeholde.

Finanstilsynet agter at udnytte denne mulighed til at fastsætte regler om, at det i forbindelse med et udbud oplyses, i hvilket omfang det forventes, at mæglerens rådgivningsværktøj anvendes i den efterfølgende rådgivning og administration, og efter hvilke kriterier de indkomne bud vil blive vurderet, herunder hvilken vægt anvendelse af mæglerens værktøj tillægges.